

Opis systemu zarządzania ryzykiem

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem, nad którym nadzór sprawuje Prezes Zarządu, zorganizowany jest:

- w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów,
- na trzech niezależnych poziomach:

I. na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku (głównie przez jednostki biznesowe)

Jednostki biznesowe w ramach systemu zarządzania ryzykiem:

- podejmują decyzje w ramach przyznanych kompetencji i ustalonych limitów;
- przestrzegają ustalonych mechanizmów kontrolnych;
- współpracują z komórkami organizacyjnymi odpowiedzialnymi za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie; w tym raportują do tych komórek odnośnie zbliżania się do limitu.

II. na drugi poziom składa się zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach (w tym Stanowisko ds. Zgodności) lub komórkach organizacyjnych;

Zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie jest niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie.

Pracownicy/komórki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie wykonują zadania związane z identyfikacją, pomiarem lub szacowaniem, kontrolą, monitorowaniem oraz sprawozdawaniem każdego istotnego ryzyka opisanego w dedykowanych mu zasadach zarządzania. Do szczegółowych zadań należą m.in.:

- przeprowadzanie testów warunków skrajnych;
- proponowanie limitów ograniczających ryzyko oraz monitorowanie ich wykorzystania;
- dokonywanie przeglądu oraz aktualizacji strategii zarządzania ryzykiem;
- uczestniczenie w opracowywaniu strategii zarządzania Bankiem oraz uczestniczenie w ocenie ryzyka wynikającego z nowych produktów lub projektów Banku.

III. na trzeci poziom składa się działalność komórki Audytu wewnętrznego, przy czym w związku z uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony SGB, działalność tę wykonuje Spółdzielnia.

Ryzyko istotne w działalności Banku identyfikowane jest w dwojaki sposób:

1. odolny (bottom-up), m.in. poprzez proces wprowadzania nowych produktów i istotnych zmian, proces samooceny ryzyka, zatwierdzanie limitów transakcyjnych lub portfelowych;

Proces wprowadzania nowych produktów i istotnych zmian, zatwierdzania limitów transakcyjnych i portfelowych (w tym zatwierdzanie indywidualnych transakcji) ma na celu wczesne wykrywanie i pełen nadzór nad ryzykiem w działalności Banku. Poszczególne jednostki organizacyjne (w tym biznesowe) Banku w tym zakresie odpowiadają za identyfikację ryzyka inherentnego w ramach operacji, produktów i usług, które świadczą.

Bank posiada procedury wdrażania nowych produktów i dokonywania istotnych zmian, których celem jest zapewnienie wdrażania produktów, operacji i nowych obszarów działalności zgodnie z wewnętrznymi zasadami (politykami) Banku oraz w zgodności z odpowiednimi przepisami powszechnie obowiązującego prawa.

2. odgórny (top-down), m.in. poprzez procedurę identyfikacji ryzyka w ramach corocznego procesu przeglądu adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP).

W ramach procesu ICAAP Bank corocznie dokonuje formalnej i całościowej identyfikacji ryzyka występującego w działalności Banku. Za przeprowadzanie identyfikacji w ramach procesu ICAAP oraz odpowiednie uwzględnienie / porównanie otrzymanych wyników ze strategią biznesową Banku, strategią ryzyka oraz ustalonym apetytem na ryzyko odpowiada Wydział Ryzyk Bankowych i Sprawozdawczości.

Dla kluczowych rodzajów ryzyka (ryzyk istotnych), zidentyfikowanych w ramach ICAAP, Bank wprowadza odpowiednie strategie i polityki (procedury) zarządzania, które podlegają zatwierdzeniu, odpowiednio do rangi na poziomie Zarządu Banku i/lub Rady Nadzorczej Banku. Potrzeba wprowadzenia dedykowanych polityk (procedur) dla konkretnych ryzyk jest rozważana na podstawie analizy istotności (proporcjonalności) wpływu poszczególnych czynników ryzyka na działalność Banku i na realizację jego strategii biznesowej, z wykorzystaniem kryteriów ilościowych i jakościowych istotności ryzyk.

Bank za istotne uznaje rodzaje ryzyka:

- objęte, zgodnie z Rozporządzeniem CRR, obliczaniem łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko dla banków nie posiadających portfela handlowego
- rodzaje ryzyka wymienione w § 18 pkt 2, 6, 8, 11 Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach.

W związku z powyższym do kategorii rodzajów ryzyka istotnego zaliczone zostały:

- ryzyko kredytowe;
- ryzyko koncentracji;
- ryzyko płynności;
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;
- ryzyko walutowe;
- ryzyko operacyjne;
- ryzyko kapitałowe, w tym nadmiernej dźwigni;
- ryzyko zarządzania(biznesowe);
- braku zgodności;
- utraty reputacji.

Na system zarządzania każdym rodzajem ryzyka istotnego składa się:

- procedura opisująca zasady zarządzania ryzykiem;
- identyfikacja, pomiar (w tym: testy warunków skrajnych) i monitorowanie;
- system limitów ograniczających ryzyko;
- system informacji zarządczej;
- odpowiednio dostosowana organizacja procesu zarządzania.

Część zidentyfikowanych rodzajów ryzyka, w tym niektóre z ryzyk trudnomierzalnych pomimo, że nie zostały uznane przez Bank za istotne, jest objęta zarządzaniem i szacowaniem kapitału wewnętrznego, głównie z powodu występujących powiązań pomiędzy negatywnymi skutkami wystąpienia poszczególnych rodzajów ryzyka. Takie ryzyka podlegają zarządzaniu w ramach innych ryzyk istotnych, stosownie do ich charakteru i istotności.

Proces zarządzania ryzykiem funkcjonujący w Banku daje odbiorcom wewnętrznym i zewnętrznym całościowy pogląd na poziom ryzyka, wykorzystanie wyznaczonych limitów i zapewnia adekwatną reakcję na wypadek przekroczenia limitów. Jednostki operacyjne Banku (oddziały i wydziały centrali) odpowiadają m.in. za raportowanie w ramach systemu informacji zarządczej o incydentach i zdarzeniach operacyjnych do właściwej komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za zarządzanie ryzykiem, a w szczególnych sytuacjach, także do Zarządu Banku.

Podstawę monitorowania procesu zarządzania ryzykiem w Banku stanowi formalnie ustanowiony system informacji zarządczej, który wskazuje jasno zdefiniowane linie raportowania, w celu zapewnienia zgodności z zatwierdzonymi limitami i apetytem na ryzyko. Terminowe i dokładne raportowane o istotnych czynnikach ryzyka stanowi kluczowe narzędzie zarządzania ryzykiem i sprawowania nadzoru. System informacji zarządczej, w ramach poszczególnych ryzyk istotnych, dostarcza informacji na temat:

- rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku;
- profilu ryzyka;
- stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych;
- wyników testów warunków skrajnych;
- skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem.

Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku, a zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji. Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia wprowadzony w Banku system kontroli wewnętrznej. Szczegółowe zasady działania systemu informacji zarządczej reguluje w Banku odrębna procedura; ponadto w regulacjach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego został określony w sposób ogólny zakres informacji zarządczej z obszaru, którego dotyczy regulacja.

W szczególności, w ramach systemu informacji zarządczej, Zarząd Banku:

- informuje Radę Nadzorczą Banku o stanie realizacji strategii działania (zarządzania) Banku i strategii zarządzania ryzykiem w okresach kwartalnych oraz najważniejszych kwestiach z tym związanych;
- regularnie, a w razie potrzeby niezwłocznie, informuje Radę Nadzorczą Banku o kwestiach istotnych dla oceny sytuacji Banku oraz zarządzania Bankiem;
- zapewnia Radzie Nadzorczej Banku dostęp do aktualnych informacji we wszystkich obszarach objętych kompetencją Rady Nadzorczej Banku, a w razie potrzeby także przetworzenie tych informacji do zwięzłej i zrozumiałej dla członków Rady Nadzorczej Banku formy.